

EXTERNALISERENDE STOORNIS / INTERNALISERENDE STOORNIS

normaal begaafde kinderen
kindfactoren & contextfactoren

gedrag/relaties/multiprobleem gezin emoties/relaties/depressief gezin/conflicten ouders

Problemen= sociale vaardigheden↓ / relationele problemen & stressgevoeligheid↑
relationeel appel ↑↑ / coërcieve interactiepatronen
emotieregulatie ↓ / problemen met agressie / depressieve kenmerken
gevoelig voor conflicten, spanningen
foute cognitieve perceptie & interpretatie / oplossingsvaardigheden ↓↓
negatief zelfbeeld / minderwaardigheidsgevoelens / kwetsbaar
problemen ↑ met leeftijd / negatieve invloed op anderen
zicht eigen beperkingen↓ / zicht eigen gedrag ↓ / zicht effect gedrag ↓
denk- & relationele patronen zelfbestending / zelfrechtvaardiging
vastlopen op school

Problemen ≠

meer jongens	meer meisjes
agressieve interactiestijl	depressieve interactiestijl: reguleren agressie
uitlokken via verzet & agressie	uitlokken via medelijden
afstandelijk	afstandelijk ↔ overgeënvolveerd
snel ageren / assertief ↑	aangeleerde hulpeloosheid / assertief ↓
risicogedrag	vermijdingsgedag / machteloosheid
egocentrisme	gevoel(er)ig / preoccupatie eigen gevoelens
wantrouwen, boosheid, angst	angst, dysthymie
gevoelens van benadeling	gevoelens van niet begrepen worden
geen mededogen: onverschillig	inlevingsvermogen ↑ ↔ onverschilligheid
wantrouwige / agressieve denkstijl	negatieve denkstijl / doemdenken
eigen visie, aandringen	eigen visie, moeilijk te beïnvloeden
externaliseren	internaliseren
cognitieve problemen ↑	cognitieve problemen ↓
weinig doordenken / afleiding	rumineren / zelfbestraffing
weinig schuldgevoelens / geweten	schuldgevoelens
verbaal = non-verbaal	verbaal ≠ non-verbaal
school: frustratie / vernedering	school: onmacht / overvraging

Sociale context ≠

meestal multiprobleem gezin	depressieve moeder / conflicten ouders
ouders vaak traumaverleden	depressie over de generaties
zwak pedagogisch	weinig reactief pedagogisch
geen voeling met noden	responsief ~ / sensitief ↓ of ↑ negatief affect
survival modus / chaos	onmacht / geïsoleerde levensstijl

Aanpak =

niet ingaan op relationeel appel, ingaan tegen verwachtingspatroon
ingaan tegen 'verhaal' – representaties – zelfbeeld
gewogen positieve aandacht / relationele beïnvloeding / corrigerend
weerstand anticiperen / kinderen geen macht toekennen
belang van zelfcontrole
geen conflictvermijding / verandering induceren / ≠ wisselwerking aangaan
duidelijke & bewust relationele taal / ik-boodschappen / intentie uitleggen
checken wegens foute verwachtingspatronen
open en circulaire vragen en opmerkingen / verbanden duiden
geen discussie, werken via herhaling, niet ingaan op weerstand
steunende structuur
zelfcontrole / eigen gevoelens analyseren en hanteren
induceren schuldgevoelens / leren hanteren schuldgevoelens
induceren verwerping / negatieve gevoelens / ongemak
zichzelf beschermen tegen agressieve en negatieve reacties